

DE TREIN IS GAAN RIJDEN

In het voorlaatste nummer van Eirene Nieuws heeft u – onder de titel “een ander veiligheidsconcept op de rails gezet” – het verslag kunnen lezen van een bijeenkomst die de werkgroep Inclusieve Veiligheid op de dag vóór de Vredesweek 2020 in de Amersfoortse Johanneskerk organiseerde. Op die bijeenkomst stond de presentatie van het document “Veiligheid, hoe dan?” centraal: de vertaling van de zgn. korte versie van het door de Duitse kerken en vredesgroepen ontwikkelde scenario *Sicherheit neu denken* – om van het militaire veiligheidsbeleid van nu in 2040 tot een civiel veiligheidsbeleid te komen.

Met de aanwezigen werd toen besproken hoe we een dergelijk proces ook in Nederland op gang zouden kunnen krijgen. Hoe kunnen we het op de Duitse situatie toegespitste scenario naar de Nederlandse situatie vertalen, of eigenlijk: “hervertellen”? Hoe kunnen we de inhoud ervan nu al verder bekend maken: binnen de bredere vredesbeweging, binnen de politiek, in de media, binnen de kerken?

We zijn inmiddels negen maanden verder en het is mooi om te zien dat deze uitwisseling toen in Amersfoort niet bij praten bleef, maar dat links en rechts ook initiatieven werden genomen. Bij sommige daarvan waren we als leden van de werkgroep heel nauw betrokken, bij andere slechts zijdelings en het is niet uitgesloten dat er ook initiatieven zijn geweest waar we geen weet van hebben. De trein is gaan rijden.

Lees verder op de volgende pagina

Volg EIRENE ook op
Facebook, Twitter en YouTube.

Met deze keer...

EIRENE

- De trein is gaan rijden
- Van de voorzitter
- Bericht uit Noord-Ierland
- Broeien op de Balkan
- Inzicht in de keuze van mijn studie
- Update uit Bosnië-Herzegovina

Vervolg voorpagina

Zo bleek “Veiligheid, hoe dan?” afgelopen najaar al uitgebreid aan de orde te zijn gekomen bij een manifestatie bij Volkel, waar Amerikaanse kernwapens liggen opgeslagen. Door leden van D66 en GroenLinks zijn – geïnspireerd door “Veiligheid, hoe dan?” – door de partijen overgenomen amendementen geformuleerd op de respectievelijke verkiezingsprogramma’s waarin de versterking van conflictpreventie, diplomatie en civiel vredeswerk wordt bepleit. We mochten een workshop houden op een door het Vredesburo Eindhoven in samenwerking met PAX georganiseerd webinar aan de vooravond van de Tweede Kamerverkiezingen en toen aan het begin van de kabinetsinformatie vanuit defensiekringen stevig werd gelobbyd dat er extra geld naar de krijgsmacht zou moeten hebben we samen met Stop Wapenhandel en Kerk en Vrede een opinieartikel in Trouw gepubliceerd waarin werd benadrukt dat je veel beter in ‘echte’, inclusieve veiligheid, zou kunnen investeren.

Verder hebben een aantal Nederlanders deelgenomen aan een uiteindelijk online gehouden Multiplikator*Innenfortbildung (jawell!) in Duitsland, waarbij het erom gaat samen ideeën te ontwikkelen en opgedane ervaringen uit te wisselen van hoe je zelf inhoudelijk of organisatorisch in je eigen omgeving (woonplaats, beroepsgroep, politieke partij, kerkgenootschap) met het scenario aan de slag kunt, en het verder kunt brengen (vermenigvuldigen). Een andere online-bijeenkomst waar meerdere Nederlanders aan hebben deelgenomen is die van het zgn. NextGen-netwerk: hoe brengen we het scenario onder de aandacht van de volgende generatie. Dat fysieke bijeenkomsten, waarvoor je anders soms ver moest reizen, nu online zijn, heeft ook wel zo zijn voordelen.

De metafoer van de trein die toen in september al was vertrokken is afkomstig van een verklaring van de inmiddels 97-jarige oud-ambassadeur en vredesactivist Edy Korthals Altes waarmee het verslag toen afsloot.

Zijn betrokkenheid bij het initiatief leidde ertoe dat hij in samenwerking met de coalitie Vredesmissies zonder Wapens op 22 april jl. door burgemeester Van Zanen van zijn woonplaats Den Haag werd gehuldigd als Vredesheld. Het dankwoord van Edy Korthals Altes staat elders in dit nummer en voorafgaand aan de huldiging is een interview met hem opgenomen dat binnenkort beschikbaar zal komen.

Verder organiseren we samen met het Platform Vrouwen en Duurzame Vrede en op zaterdag 26 juni a.s. een online-bijeenkomst over “Veiligheid, hoe dan?” met de nadruk op de relatie van veiligheid met duurzaamheid en klimaat en ook zullen meerdere workshops aan het scenario van militaire naar civiele veiligheid zijn gewijd tijdens de manifestatie “Future without War” die in het weekend van 10-12 september in Utrecht het 100-jarig bestaan van de War Resisters’ International (waarvan Pais de Nederlandse afdeling is) zal markeren. En dan is het alweer bijna Vredesweek 2021. Het door PAX hiervoor gekozen thema “Inclusief Samenleven” sluit natuurlijk naadloos aan op “inclusieve veiligheid” en we hopen en verwachten dat veel lokale vredesweek-initiatieven, de zgn. Ambassades van Vrede, het thema “inclusieve veiligheid” en het scenario van “Veiligheid, hoe dan?” zullen oppikken. In ieder geval is al bekend dat de vredesambassade in Enschede op de Universiteit Twente een debat over het scenario organiseert tussen Ralf Becker van het Duitse initiatief (die vorig jaar ook in Amersfoort heeft gesproken) en een docent van de Nederlandse Defensie Academie.

Er gebeurt dus van alles en in betrekkelijke stilte wordt bovendien aan de “hervertelling” van het volledige scenario gewerkt. Voor meer informatie en ook de elektronische versie van “Veiligheid, hoe dan?” kunt u terecht op onze website www.samenveilig.earth

Jan Schaake

VAN HET BESTUUR

Beste lezer,

Het is altijd prettig in onze vergaderingen te horen, dat de projecten ondanks corona, toch doorgaan. In Bosnië zitten de dames niet stil, maar zoeken steeds weer naar nieuwe mogelijkheden: hoe kunnen we op een andere manier met ons werk doorgaan?

Zij zijn daarin creatief en zitten niet bepaald stil.

En zo is het ook gegaan met Inclusieve Veiligheid. Zij waren ook dit jaar weer op zoek naar een vredesheld en die vonden zij in de voormalige ambassadeur, Edy Korthals Altes.

Hij was o.m. actief in (toenmalig) Oost Europese "Warschau-pact" landen en heeft zich altijd verzet tegen kernwapens. Hij heeft zich ingezet voor een andere veiligheidsarchitectuur, onder het motto: van wederzijdse verzekerde vernietiging naar wederzijds verzekerde veiligheid.

Samen met de Quakers en de Mennonieten heeft hij zich ingezet om hoge vertegenwoordigers van de NAVO- en de Warschau-verdragsorganisaties met elkaar in gesprek te brengen over de veiligheidsarchitectuur in Europa. Die gesprekken vonden plaats op neutraal terrein, op het Quakercentrum in Brussel.

Burgemeester Van Zanen van Den Haag reikte hem de vredesmedaille uit. Meer info:
nextcloud.itsbosch.nl/index.php/s/o5dtmrzQoYtR88r

Eirene NL is lid van deze groep. Wij blijven elkaar steunen en proberen op deze manier de vredesgedachte uit te dragen.

Het zijn kleine stapjes, maar niet onbelangrijke. Ik wens u allen een goede zomer.

Geniet ervan, ondanks een beetje afstand.

Harry Schram, voorzitter.

BERICHT UIT NOORD-IERLAND

Sinds het Goede Vrijdagakkoord in 1998 is het conflict in Noord-Ierland afgekoeld, maar nog altijd gaat een diepe scheur door de maatschappij.

Eirenes partnerorganisatie Corrymeela voert vredes- en verzoeningswerk uit. De voormalige vrijwilliger Johanna Steinwandel vraagt zich af of dit werk voldoende is. Zeker met het oog op de Brexit en de eventuele nieuwe spanningen op het eiland.

Vredeswerk, dat klinkt wel super. Wij als vrijwilligers dragen ertoe bij met onze diensten vrede in de wereld te promoten. Maar is dat werkelijk zo eenvoudig? Wat betekent vredesdienst eigenlijk?

Mijn 'werkplaats' was in 2019-2020 Corrymeela, een centrum voor vredes- en verzoeningswerk. Met 15 andere vrijwilligers werkten wij met kinder- en jeugdgroepen, die voor enkele dagen naar het centrum waren gekomen.

De gevolgen van het conflict in Noord-Ierland zijn ook vandaag nog steeds zichtbaar, neem bijvoorbeeld het feit dat nog altijd driekwart van de scholen gescheiden zijn naar protestantse en rooms-katholieke confessie.

De vraag is dan: welke betekenis heeft ons werk? Na een paar maanden begon ik te twijfelen. Wat halen twee tot vijf dagen cursus uit? Kunnen we in die korte tijd preventief werk doen? Hoe weten we überhaupt of ons werk met jonge mensen een verschil maakt en ook daadwerkelijk een positief effect heeft?

Ik ben toen gaan luisteren naar die jongeren. Ontmoetingen en gesprekken met hen hebben mij geholpen de Corrymeela magic beter te begrijpen. In een laatste groepsbespreking werden ervaringen en gedachten over hun tijd hier bij ons gedeeld. Een van de jongeren zei: 'ik heb in de afgelopen jaren nooit echt deel uitgemaakt van een groep, maar hier wel. En ik heb mij nog nooit zo op mijn gemak gevoeld als hier. Ik had vaak twijfels aan mezelf en zelfs zelfmoordgedachten. Tijdens mijn verblijf hier was ik voor het eerst weer gelukkig en had ik het gevoel deel te zijn van deze groep'.

Het werd mij toen duidelijk dat het niet per sé hoeft te gaan over het veranderen van attitudes en het overdragen van veel kennis binnen een paar dagen. Het gaat er eerder om mensen een veilige ruimte, safe space, te geven waarin ze altijd welkom zijn. Wij bezoeken scholen en om te zien of zij hun ervaringen kunnen overbrengen naar het dagelijkse schoolleven. Zij hebben het gevoel dat zij een betere band met de andere kinderen hebben kunnen opbouwen. Dat heeft mij weer geholpen om achteraf te horen dat deze kinderen vanuit hun ervaring met ons iets hebben kunnen doen in hun dagelijkse leven.

Toch denk je soms: is dit genoeg? Of deze ervaring alleen voldoende is om mensen op de lange duur te motiveren om voor een vreedzamere samenleving te werken, is natuurlijk niet met zekerheid te zeggen. Mijn gesprekken met hen hebben mij wel hoop gegeven.

Johanna Steinwandel (Eirene vrijwilligster).

INZICHT IN DE KEUZE VAN MIJN STUDIE

Over iets meer dan een jaar is het voor mij tijd om te gaan studeren, en dan moet ik natuurlijk een studie hebben gekozen. Dat lijkt misschien niet zo moeilijk met de vele studiebegeleiding-opties die momenteel worden aangeboden, en toch is het iets uitkiezen uit een enorme bult met opties. Daardoor raak ik wel eens de weg kwijt tussen alle keuzes die ik kan maken. Overal zijn leuke en interessante studies te vinden, maar welke kies ik?

Nu heb ik een aantal opties openstaan waartussen ik twijfel, en komen er elke maand weer nieuwe bij en verdwijnen er een paar. Een aantal blijven wel vaker terugkomen: Nederlandse Taal en Cultuur, Literatuurwetenschappen en sinds kort Politicologie. Ik wil geen kamerlid worden hoor, ik werk liever ergens op de achtergrond. Buitenlandse zaken lijkt me wel iets; de overheid betaalt en ik reis! Klinkt als een fantastisch plan (toch?). Ik vraag me echter wel af of dat niet gaat veranderen in een saaie kantoorbaan, wat ik absoluut wil vermijden.

Ons bestuurslid Aicha heeft politicologie gestudeerd, en ze kan nu fantastische dingen doen voor Eirene maar ook bijvoorbeeld voor het Helsinki Comité. De reizen die naar Bosnië zijn gemaakt door Eirene hebben veel te maken met geweldloos communiceren, iets wat natuurlijk ook belangrijk is bij politicologie! Aan zo'n studie zal je dus veel hebben op bredere oppervlakken dan je zou denken.

Nederlandse Taal en Cultuur lijkt me ook wel een leuke studie, alleen hoop ik niet dat dat teveel de grammatica naar boven haalt. Daar heb ik mijn portie wel van gehad op de basis-en middelbare school. Wat ik er precies mee kan worden weet ik ook nog niet; de grootste optie is het onderwijs in. En of ik dat wil ben ik nog niet over uit, dus dat laat ik nog even rusten. Hetzelfde geldt voor literatuurwetenschappen. En dan is de volgende vraag: waar ga je studeren? Het liefste blijf ik in ieder geval nog een half jaartje thuis wonen, zodat ik rustig kan wennen aan de nieuwe studie en omgeving. Dat betekent wel dat ik ergens dichtbij huis zou moeten gaan studeren. Voor mij is dat of Utrecht of Nijmegen (ervan uitgaande dat ik naar een universiteit ga). Welke stad spreekt me aan? Welke werkomgeving lijkt me het fijnst? En hoe makkelijk is alles bereikbaar?

Er zijn zoveel vragen die bij me opkomen als het over studeren gaat, en soms overvalt het me allemaal een beetje. Daarom laat ik mijn opties voor nu nog openstaan, en oriënteer ik me aankomend schooljaar op de universiteiten zelf. Lekker rondkijken, de sfeer meenemen en dan langzaam aan een keuze gaan denken. Misschien vind ik mijn droomstudie wel in Groningen, op Malta of gewoon in Utrecht! We gaan het zien...

HET BLIJFT BROEIEN OP DE BALKAN MET HET VERSCHIJNEN VAN DIVERSE NON-PAPER BERICHTEN

Eerder dit jaar deden geruchten de ronde dat Slovenië een non-paper had opgesteld over het oplossen van spanningen op de Balkan, waarin werd voorgesteld dat Servië, Kroatië en Albanië zouden worden uitgebreid om delen van buurland Bosnië, Noord-Macedonië en Kosovo op te slokken.

Vervolgens verscheen een tweede non-paper die nog meer verwarring zaaide tussen de verschillende landen.

De EU, Frankrijk en Duitsland hebben afstand genomen van berichten over een deal waarbij Servië en Kosovo elkaars soevereiniteit zouden erkennen. Berichten in de media in Pristina hadden beweerd dat Berlijn en Parijs besprekingen hadden geleid over een overeenkomst tussen de twee. De deal is naar verluidt vastgelegd in een "niet-papier", een EU-term voor een onofficieel document dat vertrouwelijk wordt gedeeld tussen regeringen of instellingen. Maar de Duitse ambassadeur in Kosovo, Jorn Rohde, heeft de berichten afgedaan als "nepnieuws".

Zowel Parijs als Berlijn hebben hun engagement voor een door de EU geleide dialoog tussen Kosovo en Servië herhaald. "We staan volledig achter de EU-bemiddeling en verwelkomen de inspanningen in deze richting door de speciale vertegenwoordiger die verantwoordelijk is voor de dialoog".

Hebben we de term "nepnieuws" niet vaker gehoord de laatste tijd? Is dit niet een soort hengelen naar reacties om een echt idee op te zetten? Het worden ook wel testballonnen genoemd. Ze dragen geen briefhoofd of handtekening, men kan ze op elk moment gewoon intrekken.

En van wie is dit idee? Ik meen geleerd te hebben dat een idee het best gedragen wordt als iedereen er achter staat en niet als het opgelegd wordt.

Maar wie komt dan met HET idee? Jarenlange oorlog en conflicten hebben er niet aan bijgedragen dat het rustig wordt op de Balkan. De inwoners zelf zijn murw geslagen. Zij willen enkel veilig kunnen leven en een toekomst kunnen bieden aan hun kinderen. Net als wij toch?

bron: euronews en wordpres

Brug in Mostar tijdens de burgeroorlog (bron creative commons)

Gewone staat brug mostar

PROJECT UPDATE UIT BOSNIË-HERZEGOVINA: HET BELANG VAN NIEUWE PARTNERSCHAPPEN

Terwijl de autoriteiten in Bosnië-Herzegovina blijven ruziën over het vaccinatiebeleid en regionale spanningen weer een nieuwe boost krijgen door een mysterieus 'non-paper' binnen de EU, waar in het vorige stuk in deze nieuwsbrief uitgebreid op in werd ingegaan. Marica, Selma en Ivana onverstoord door met het aansporen van constructief dialoog en het uitbreiden van hun netwerk. De aanhoudende polarisatie in het land en de regio laten eens te meer zien hoe belangrijk het is om met elkaar in gesprek te blijven.

De komende periode staat voor het NVC-netwerk geheel in het teken van het creëren van nieuwe partnerschappen. Want zoals Harry ook al in de begeleidende brief bij deze nieuwsbrief stelt, samenwerking is zeer belangrijk. Dit is niet alleen belangrijk om je netwerk te vergroten en een groter bereik te creëren, maar ook een belangrijke overlevingsstrategie in een wereld waar het maatschappelijk middenveld steeds meer onder druk staat.

Door samen te werken met andere organisaties met dezelfde missie kan je de taken beter verdelen, ervaringen uitwisselen en van elkaar leren. Ook kan

je samen naar middelen zoeken, zoals financiering, in plaats van met elkaar te moeten concurreren. Hierdoor ga je vaak gecoördineerder en dus ook effectiever te werk en vergroot je de impact. Ook kan je elkaar te hulp schieten en ondersteunen zodra een organisatie in de knel zit, ofwel door financiële problemen, ofwel door politieke druk. Steeds meer wordt het opbouwen van netwerken en (informele) coalities door vredes en mensenrechtenorganisaties erkend als een effectieve strategie om een tegenkracht te bieden tegen de toenemende autocratisering in veel landen.

Ook Ivana, Marica en Selma zien dit in en zijn druk aan de slag gegaan met het aangaan van nieuwe partnerschappen. Ze hebben zich aangesloten aan een groot netwerk van vredesorganisaties in Bosnië-Herzegovina en zijn samen met een aantal clubs uit de buurt aan het kijken of ze samen een project kunnen opzetten. Waaronder ook een organisatie die zich inzet voor de rechten van de LGBTI+ gemeenschap en geweldloze communicatie ziet als een nuttig middel om meer onderling begrip en compassie te creëren voor elkaar. Zo kunnen ze leren van organisaties met meer ervaring en samen plannen bedenken om uiteindelijk een sterke en duurzame organisatie op te bouwen. Immers, samen staan we altijd sterker.

DONEER EENVOUDIG ONLINE VIA: WWW.EIRENE-NEDERLAND.ORG

Colofon

Vanuit een principe van actieve geweldloosheid ondersteunt EIRENE op het noordelijk en zuidelijk halfrond initiatieven, die zich voor geweldloze conflictoplossing en een duurzame en rechtvaardige ontwikkeling inzetten.

EIRENE Nederland is onderdeel van EIRENE Internationaal.

IBAN: NL29INGB0001856660
t.n.v. EIRENE Nederland te Bilthoven
(giften zijn aftrekbaar van de belasting)

Postadres: Schimmelpenninckkade 30
3813AE Amersfoort
Telefoon: 06 - 23 21 26 39
Email: info@eirene-nederland.org

Website: eirene-nederland.org
Facebook: facebook.com/EireneNL
Twitter: @EireneNL
You Tube: youtube.com/user/EireneNL

EIRENE-nieuws verschijnt 4x per jaar

Redactie: Aicha Chaghouni
Lay-out: Egbert Scheffer (egbertegd.nl)

Scan de QR-code
met je smartphone